

БЪЛГАРСКИ
ИНСТИТУТ ПО
МЕТРОЛОГИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА
ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ

БЪЛГАРСКИ
ИНСТИТУТ ЗА
СТАНДАРТИЗАЦИЯ

РЕШЕНИЕ

Долуподписаните, Михаил Стойнов - зам. министър на електронното управление, упълномощен със заповед № МЕУ-14646/19.09.2023 г. на министъра на електронното управление, Паун Илчев - и.д. председател на Българския институт по метрология (БИМ) и Ивелин Буров - председател на Управителния съвет на Българския институт за стандартизация (БИС), разгледахме Доклад за оценяване на съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване (ТУМГ) с изискванията по чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническите спецификации по обществени поръчки № 04312-2023-0007 и № 04312-2023-0008, изготвен от ръководителите на екипи, назначени с наша заповед № МЕУ-16281/09.10.2023 г.

На основание чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс Министерството на електронното управление (МЕУ), съвместно с БИМ и БИС, удостоверяват съответствието на доставения тип ТУМГ, както и на вече доставени и използвани в предходни избори ТУМГ, с изискванията по чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по методика, утвърдена от ръководителите на трите институции.

В изпълнение на цитираната разпоредба е разработена и с наша заповед № МЕУ-16691/12.10.2023 г. е утвърдена Методика за удостоверяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация (по-нататък „Методика“), съгласно която удостоверяването на съответствието включва процесите по:

- преглед на предоставените информационни активи, анализ на документите и изготвяне на план за оценяване на съответствието;
- оценяване на съответствието на доставения тип ТУМГ с изискванията на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация;
- изготвянето на протоколи и доклад за оценяване на съответствието (по-нататък в текста „Доклада“) и
- постановяване на решение за удостоверяване на съответствието от министъра на електронното управление или упълномощено от него лице, съвместно с председателя на БИМ и председателя на Управителния съвет на БИС.

В обхвата на удостоверяване на съответствието не се включват дейности, които са задължение на и се извършват от изборната администрация; дейности, свързани с удостоверяване на организацията и технологията на компютърната обработка на резултатите от гласуването, както и такива, свързани с логистиката и техническото обслужване, които ще се извършват по отношение на ТУМГ от Изпълнителя по обществени поръчки № 04312-2023-0007 и № 04312-2023-0008 или от упълномощени от ЦИК лица.

Удостоверяването на съответствието е по отношение на типа ТУМГ. В тази връзка, от Изпълнителя е предоставена декларация, с която същият надлежно декларира и гарантира пред Възложителя, в лицето на ЦИК, че ТУМГ имат еднакво предназначение, основани са на едни и същи принципи, имат еднаква конструкция, функционалност и програмни средства, изработени са от един и същи производител, по една и съща техническа документация и технология, като тези, избрани на случаен принцип и предоставени за удостоверяване на съответствието от институциите по чл.213а, ал. 2 от Изборния кодекс. В Декларацията се посочва още, че е налице съответствие и идентичност на хардуера, параметрите, характеристиките и настройките на останалите ТУМГ с предоставените образци, както в момента на предоставяне, така и по време на логистичните мероприятия, подготовката и произвеждане на изборите. Декларацията е неразделна част от настоящото решение.

На 16.10.2023 г. от ЦИК са предоставени на МЕУ, БИМ и БИС образци от представителна извадка на ТУМГ, с инсталиран системен и приложен софтуер, които ще бъдат използвани за произвеждане на изборите за общински съветници и за кметове на 29.10.2023 г. На 25.10.2023 г. е предоставена и декларацията от Изпълнителя, посочена по-горе. Представителността на извадката се гарантира от използването на т.нар. „метод на извадка с произволни числа“, при който шансът или вероятността да се избере дадено ТУМГ е същият, както вероятността да се избере всяко друго устройство, което ще бъде използвано за нуждите на предстоящите избори на 29.10.2023 г. Методът е приложен от ръководителите на екипите за оценяване на съответствието по чл. 4. 1 от Методиката, които в присъствието на ръководителите на институциите по чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс, представители на политически партии/коалиции, регистрирани за участие в изборите, както и на неправителствени организации и медии, са определили посредством генератор на случайни числа серийните идентификационни номера на ТУМГ, които ЦИК да предостави за извършване на дейностите по удостоверяване на съответствието.

Предвид факта, че пълният набор от информационни активи, необходим за извършване на удостоверяването, е предоставен на МЕУ, БИМ и БИС 4 (четири) работни дни преди произвеждането на изборите за общински съветници и за кметове на 29.10.2023 г., екипите за оценяване на съответствието са реализирали дейностите по изпитване/тестване, проверка и оценяване, които са идентифицирани като нови или различни по отношение на тези, извършени със същият тип ТУМГ във връзка с предходните избори, детайлно описани в съответните протоколи и Доклади за оценяване на съответствието от 30.03.2021 г., 09.07.2021 г., 05.11.2021 г., 29.09.2022 г. и 29.03.2023 г.

Удостоверяването на съответствието е към момента на постановяване на настоящото решение. Всяка последваща промяна в ТУМГ, негова съставна част и периферно устройство, както и в консумативите, смарткартите и в софтуера не попада в обхвата на извършеното удостоверяване.

Докладът за оценяване на съответствието е неразделна част от това решение и се основава на документи, в които са отразени констатациите, резултатите и препоръките от следните проверки, извършени от екипите за оценяване на съответствието съгласно т. 6 и т. 8 от Методиката:

- проверка на валидността и автентичността на документи за оценяване на съответствието на доставения тип ТУМГ или негова съставна част, издадени от трета независима страна;
- проверка на изискванията към хардуерната конфигурация на доставения тип ТУМГ;
- проверка и оценка на функционалността на типа ТУМГ за съответствие с техническите и функционалните изисквания към него;
- проверка на сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ.

От Доклада се установи следното:

1. При проверката и оценката на валидността и автентичността на документи за оценяване на съответствието на доставения тип ТУМГ или негова съставна част, издадени от трета независима страна, са приложени критериите за оценяване, надлежно описани в Процедура № 1 по т. 6. 1 от Методиката. Детайлно е проверена и оценена валидността, автентичността и приложимостта на документи, издадени от трета независима страна, които са подробно описани в Доклада. Направена е оценка, че представените документи са валидни и автентични, и могат да бъдат използвани и признати като доказателство за съответствие с изискванията на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническите спецификации по обществени поръчки № 04312-2023-0007 и № 04312-2023-0008.

Оценката по т. 1 е направена само и единствено под отговорността на екипа от експерти на Българския институт за стандартизация.

2. При проверката на изискванията към хардуерната конфигурация на доставения тип ТУМГ, са приложени критериите за оценяване, надлежно описани в Процедура № 2 по т. 6. 2 от Методиката. Направена е оценка, че хардуерната конфигурация на доставения тип ТУМГ съответства на изискванията на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническите спецификации по обществени поръчки № 04312-2023-0007 и № 04312-2023-0008.

Оценката по т. 2 е направена само и единствено под отговорността на екипа от експерти на Българския институт по метрология.

3. При проверка и оценка на функционалността на типа ТУМГ за съответствие с техническите и функционалните изисквания към него, са приложени критериите за

оценяване, надлежно описани в Процедура № 3 по т. 6. 3 от Методиката. Направена е оценка, че функционалността на ТУМГ по осигуряване на електронно машинно гласуване съответства на изисквания на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2023-0008.

Оценката по т. 3 е направена само и единствено под отговорността на екипа от експерти на Министерството на електронното управление.

4. При проверка на сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ, са приложени критериите за оценяване, надлежно описани в Процедура № 4 по т. 6. 4 от Методиката.

Инсталираният в ТУМГ софтуер е оценен по отношение на сигурността на информацията, която се въвежда, обработва, съхранява и извежда от доставения тип ТУМГ като е установено, че съответства на изисквания на чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническата спецификация по обществена поръчка № 04312-2023-0008.

Всички ТУМГ с инсталиран софтуер - версия 5.3.0.0 на операционната система и версия 1.18.0.0 за приложението, и системен хеш:

**77 5A AB BC B2 DB E1 04 EB 59 7E 18 6B FE 3C BB 3D CB 90 8A 11 7B C4 1F 96 96 BA
31 CD 78 18 5C**

са с удостоверено съответствие.

Оценката по т. 4 е направена само и единствено под отговорността на екипа от експерти на Министерство на електронното управление.

Въз основа на гореизложеното и на основание чл. 213а, ал. 2 от Изборния кодекс,

РЕШИХМЕ:

Удостоверяваме съответствието на доставения тип техническо устройство за машинно гласуване с изискванията по чл. 213, ал. 3 от Изборния кодекс и изискванията на техническите спецификации по обществени поръчки № 04312-2023-0007 и № 04312-2023-0008.

На основание чл. 60, ал. 1 от АПК допускаме предварително изпълнение на настоящото решение с оглед защитата на особено важни държавни и обществени интереси. Обжалването на решението в законоустановения в АПК срок ще доведе до невъзможност да се проведат избори за общински съветници и за кметове в обявения от президента на Република България изборен ден. Организирането и произвеждането на избори на 29.10.2023 г. ще предостави възможност за навременен избор на кметове и на общински съветници и ще осигури местно управление от легитимно избрани лица.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок пред Административен съд - гр. София.

За решението да се уведомят ЦИК, министърът на вътрешните работи в качеството му на отговарящ за координацията по изпълнението на дейностите във връзка с организационно-техническата подготовка на изборите за общински съветници и за кметове на 29 октомври 2023 г., включително дейностите по съгласуване с Централната избирателна комисия на условията и реда за изработването, доставката и съхранението на изборните книжа и материали, както и съхранението на техническите устройства за машинното гласуване, както и „Сиела Норма“ АД.

Решението и доклада за оценяване на съответствието да се публикуват на официалната интернет страница на Министерството на електронното управление в 1-дневен срок от постановяването на решението.

Настоящият документ не трябва да се използва от ЦИК, “Сиела Норма“ АД, или друга заинтересована страна, за да бъде искано одобрение на продукта от която и да е правителствена институция, или което и да е правителство за други цели, различни от избори за общински съветници и за кметове, които се произвеждат в Република България на 29.10.2023 г.

Михаил Стойнов

*Зам. министър на
електронното управление
съгласно Заповед № МЕР-14646/19.09.2023 г.*

Паун Илчев

*и.д. Председател на
Българския институт по метрология*

Ивелин Буров

*Председател на Управителния съвет
на Българския институт за стандартизация*